

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

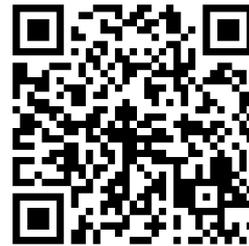
Державний обліковий номер: 0825U003546

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сушецька Дарина Андріївна

2. Daryna A. Sushetska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0005-7041-799X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 28-08-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10120

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.51, 76.29.51.11

Тема дисертації:

1. Оптимізація діагностики та прогнозу полінейропатій при цукровому діабеті 2-го типу з урахуванням вмісту прозапальних та протизапальних цитокінів
2. Optimization of diagnosis and prognosis of polyneuropathies in type 2 diabetes mellitus considering the levels of pro-inflammatory and anti-inflammatory cytokines

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено удосконаленню діагностики, диференційної діагностики та прогнозу діабетичної дистальної полінейропатії у хворих на цукровий діабет 2-го типу з урахуванням ролі запальних цитокінів. У дослідженні вперше систематизовано особливості формування та перебігу аксонального, демієлінізуючого і змішаного типів ДДПН при ЦД 2 типу. Аксональний тип характеризувався найвищим TSS ($8,32 \pm 1,27$), середньою інтенсивністю болю $5,4 \pm 0,6$ балів за ВАШ, переважними порушеннями поверхневої чутливості та асиметричністю проявів. Демієлінізуючий тип мав найнижчий TSS ($5,14 \pm 0,95$), легкий біль ($3,2 \pm 0,8$ за ВАШ), домінування об'єктивних порушень рухових функцій та глибокої чутливості, симетричність симптомів. Змішаний тип супроводжувався максимально вираженими скаргами, найвищою інтенсивністю болю ($8,1 \pm 1,2$) та переважними порушеннями моторики, больової й вібраційної чутливості. Найвищі рівні IL-6 та IL-10 були визначені при змішаному типі ($16,4 \pm 2,89$ та $77,1 \pm 19,12$), найнижчі — при аксональному типі

(7,44±0,52 та 18,56±8,38). При демієлінізуючому варіанті рівень IL-10 не відрізнявся від групи контролю ($p>0,05$). Сила кореляції між цитокінами була високою при аксональному ($r=0,77$) та змішаному ($r=0,83$) типах, помірною – при демієлінізуючому типу ($r=0,42$). Встановлено зв'язок патофізіологічних варіантів ДДПН зі стадією ПНП ($\chi^2=7,03$, $p<0,05$), тривалістю ЦД 2 типу ($\chi^2=16,939$, $p<0,01$) та рівнем декомпенсації ($\chi^2=9,488$, $p<0,05$). Виокремлені діагностично-прогностичні маркери ДДПН залежно від співвідношення процесів аксональної дегенерації та демієлінізації. В роботі обґрунтовано новий підхід до діагностики та диференційної діагностики ДДПН на тлі ЦД 2 типу з урахуванням патофізіологічного паттерну та встановлена доцільність комплексної оцінки клініко-анамнестичних, нейрофізіологічних даних, стану метаболічних та запальних процесів для прогнозу перебігу ДДПН при ЦД 2 типу. Вперше встановлено взаємозв'язки між клініко-неврологічними, електрофізіологічними показниками, рівнями про- і протизапальних факторів та ступенем метаболічної декомпенсації при ДДПН на тлі ЦД 2 типу залежно від патофізіології ураження периферичних нервів, що вдосконалює діагностику, прогноз і менеджмент даної патології.

2. This dissertation is dedicated to improving the diagnosis, differential diagnosis, and prognosis of diabetic distal polyneuropathy (DDPN) in patients with type 2 diabetes mellitus, with a particular focus on the role of inflammatory cytokines. The study provides the first systematic characterization of the development and clinical course of axonal, demyelinating, and mixed types of DDPN in type 2 diabetes mellitus. The axonal type was associated with the highest TSS score (8.32±1.27), moderate pain intensity (5.4±0.6 on VAS), predominant impairment of superficial sensitivity, and asymmetrical manifestations. The demyelinating type demonstrated the lowest TSS score (5.14±0.95), mild pain (3.2±0.8), predominance of motor dysfunction and deep sensitivity disturbances, and symmetrical symptoms. The mixed type was characterized by the most severe complaints, the highest pain intensity (8.1±1.2), and predominant motor, pain, and vibratory sensitivity impairments. The highest IL-6 and IL-10 levels were observed in the mixed type (16.4±2.89 and 77.1±19.12, respectively), and the lowest in the axonal type (7.44±0.52 and 18.56±8.38); IL-10 levels in the demyelinating type did not differ significantly from controls ($p>0.05$). The correlation between cytokines was strong in the axonal ($r=0.77$) and mixed ($r=0.83$) types, and moderate in the demyelinating type ($r=0.42$). Pathophysiological variants of DDPN were significantly associated with the stage of polyneuropathy ($\chi^2=7.03$, $p<0.05$), duration of type 2 diabetes ($\chi^2=16.939$, $p<0.01$), and the degree of metabolic decompensation ($\chi^2=9.488$, $p<0.05$). Diagnostic and prognostic markers of DDPN were identified according to the balance between axonal degeneration and demyelination. The study substantiates a novel approach to the diagnosis and differential diagnosis of DDPN in type 2 diabetes mellitus, incorporating the pathophysiological pattern of peripheral nerve involvement, and demonstrates the clinical utility of comprehensive assessment of clinical, neurophysiological, metabolic, and inflammatory parameters to predict disease course. For the first time, interrelationships between clinical-neurological findings, electrophysiological parameters, levels of pro- and anti-inflammatory factors, and metabolic decompensation were established in DDPN in type 2 diabetes mellitus, thus improving diagnostic, prognostic, and therapeutic approaches for this pathology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Сушецька Д.А., Товажнянська О.Л. Клініко-неврологічні особливості пацієнтів з різним варіантом периферичної полінейропатії на тлі цукрового діабету 2 типу. ScienceRise: Medical Science. – 2024; 4(61):11-19; doi: 10.15587/2519-4798.2024.324683.

- 2. Сушецька Д.А., ТОВАЖНЯНЬСЬКА О.Л. Нейрофізіологічні особливості полінейропатій при цукровому діабеті 2-типу. Перспективи та інновації науки. 2025; 3(49):1829-1844., doi: 10.52058/2786-4952-2025-3(49)-1829-1844.
- 3. Сушецька, Д., і О. ТОВАЖНЯНЬСЬКА. «Роль прозапальних та протизапальних факторів у формуванні полінейропатій у пацієнтів з цукровим діабетом 2-го типу». Int Neurol J. 2025; 21(3):192-199., doi: 10.22141/2224-0713.21.3.2025.1174.
- 4. Sushetska D. Features of the pathomorphological diagnosis of polyneuropathies in patients with type 2 diabetes mellitus, International scientific interdisciplinary conference, Харків. Харків: ХНМУ, 2022. с.138-139.
- 5. Сушецька Д.А. Патоморфологічні патерни полінейропатій при цукровому діабеті 2-типу. Медицина третього тисячоліття: фестиваль молодіжної науки, Харків. Харків: ХНМУ, 2023. с.268-269.
- 6. Sushetska D. Diagnostic features of polyneuropathy in patient with 2 type diabetes mellitus. 20th International Medical Doctoral Conference 2023. Hradec Kralove, Czech Republic. с. 93-94.
- 7. Сушецька Д.А. Морфологічні особливості полінейропатій при цукровому діабеті 2-типу. Медицина третього тисячоліття: фестиваль молодіжної науки, Харків. Харків: ХНМУ, 2024. с.120.
- 8. Сушецька Д.А. Особливості клінічного перебігу різних типів периферичної полінейропатії при цукровому діабеті 2 типу//Медицина третього тисячоліття: фестиваль молодіжної науки, Харків. Харків: ХНМУ, 2025. с.242-244.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U104329

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ТОВАЖНЯНЬСЬКА Олена Леонідівна

2. Olena L. Tovazhnianska Olena

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7551-3818

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маньковський Борис Микитович
2. Borys M. Mankovskyi

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8289-3604

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут геронтології імені Д. Ф. Чеботарьова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01897908

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 67, Київ, 04114, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриб Вікторія Анатоліївна
2. Victoriia A. Hryb

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6111-7921

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дуве Христина Володимирівна
2. Khrystyna V. Duve

Кваліфікація: д.філософ, доц., 222

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9036-2459

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Говбах Ірина Олександрівна

2. Iryna O. Novbakh

Кваліфікація: д. мед. н., доц., 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5951-9806

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Літовченко Тетяна Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Літовченко Тетяна Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Степаненко Алла Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна